

International adoption til debat

Argumentationsanalyse

Gabriela Paulsen

Afdeling for menneskerettigheder

Historisk institution

Kursuskode: MRSG31

Termin: Tredje termin 2018

Vejleder: Malin Arvidsson

Omfang: Antal ord (12485)

Abstract

Denne artikel har til formål at undersøge indholdet og troværdigheden i debattørernes argumentationer i den danske debat om international adoption, hvordan debatten hænger sammen med menneskerettigheder og hvilken indflydelse Singers teori har på debattens nuværende mønster. Til besvarelsen af formålene er der opstillet tre problemstillinger; Hvordan argumenteres der for og imod international adoption i den danske debat? Hvilke menneskeretslige elementer forekommer i debatten om international adoption? Og Hvordan belyser Singers teori debattørernes standpunkter? Denne opgave er afgrænset i forhold til et fravalg af national adoption og et tilvalg af international adoption, dansk debat og et menneskerettighedsperspektiv. I artiklen anvendes en teori om velgørenhed og sultkatastrofe af moralfilosoffen Peter Singer, hvor en deduktiv metode bruges. Artiklens hovedmetode er en argumentationsanalyse, der benyttes på tre debatindlæg og en avisartikel der udgør opgavens materiale. Artiklen viser, at der bliver anvendt flere forskellige argumenter for og imod international adoption, argumentationerne er overvejende troværdige, de menneskeretslige elementer forekommer hyppigst i kritikernes argumentationer og Singers teori belyser debattørernes standpunkter ud fra fire nye kontekster. Artiklen konkluderer, at international adoption både fremstilles negativt og positivt og det bliver belyst ud fra ud fra viden og erfaringer. Det kan videre fastslås, at debatten hænger sammen med menneskerettigheder fordi de standpunkter der bliver løftet frem, indeholder menneskeretslige aspekter, der kan kobles til forskellige menneskerettighedsdokumenter. Afslutningsvis kan artiklen udlede, at Singers teori har en stor indvirkning på debattens nuværende mønster, fordi det er blevet ændret markant.

Nøgleord (International adoption, biologiske familier, adopteret, adoptanter, menneskerettigheder, debat, Danmark, Peter Singer, moral og børnehandel):

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	4
1.2 Formål og problemstillinger.....	4
1.2 Primærmateriale, afgrænsninger og kildekritik.....	5
1.3 Baggrundsafsnit.....	7
1.4 Forskningsetiske vurderinger	8
2 Litteraturoversigt og tidligere forskning	8
3 Teori og metode	14
3.1 Teori	14
3.2 Metode.....	17
4 Argumentationsanalyse	19
4.1 Argumentationer for og imod international adoption	19
4.2 Menneskeretslige elementer	29
4.3 Applicering af Singers teori	31
5 Analyse og diskussion	35
5.1 Analyse.....	35
5.2 Diskussion	40
6 Konklusion	41
7 Litteraturliste	44

1 Indledning

Jeg har valgt emnet adoption fordi det er et komplekst område, som indeholder lykkelige og tragiske dimensioner, der kan belyses ud fra menneskerettigheder. Mit emne er herudover blevet indskrænket til international adoption, fordi den internationale adoptionsproces vækker flere menneskeretslige spørgsmål. Jeg har videre begrænset mit fokus til en dansk debat om international adoption, fordi den indeholder menneskeretslige aspekter, der både belyses ud fra en positiv og negativ vinkel. Debatten er ydermere spændende fordi den er opdelt i to ekstreme poler, hvor der optræder fortalere og kritikere af international adoption. Debattørerne spænder over personligt involverede til fagpersoner, som resulterer i personlige og faglige udgangspunkter, der er medvirkende til at opretholde polerne i debatten. Jeg finder det derfor interessant at undersøge hvad der sker, hvis debatten i stedet bliver sat i en moralsk kontekst, der indeholder menneskeretslige elementer. Jeg henter den moralske forståelsesramme hos moralfilosoffen Peter Singer som har lavet en teori om velgørenhed og sultkatastrofe. Singers teori kan videre relateres til debatten fordi, der bliver diskuteret hvorvidt international adoption kan defineres som velgørenhed eller børnehandel. Debatten giver mig derfor mulighed for at kombinere international adoption med menneskerettigheder.

1.2 Formål og problemstillinger

Jeg har til formål at studere indholdet og troværdigheden i debattørernes argumentationer i den danske debat om international adoption samt undersøge hvordan debatten hænger sammen med menneskerettigheder. Jeg har ydermere til formål at udlede hvilken indflydelse Singers teori har på debattens nuværende mønster. Til besvarelsen af formålene har jeg opstillet tre problemstillinger;

-Hvordan argumenteres der for og imod international adoption i den danske debat?

-Hvilke menneskeretslige elementer forekommer i debatten om international adoption?

-Hvordan belyser Singers teori debattørernes standpunkter?

1.2 Primærmateriale, afgrænsning og kildekritik

I dette afsnit vil jeg præsentere mit primærmateriale til besvarelsen af min første problemstilling; Hvordan argumenteres der for og imod international adoption i den danske debat? Jeg har udvalgt fire avisartikler; ”Stop Vestens tyveri af børn fra fattige lande”, ”Adoption er ikke tyveri”, Gu’ har vi ej stjålet vores børn!” og ”Adoption: Menneskehandel eller barnets tarv?”. Jeg starter med at introducere artiklerne efterfølgende laver jeg en afgrænsning og til slut belyser jeg fordele og ulemper ved materialet.

Den første artikel er skrevet af Mishra Mrutyuanjai som har en master i menneskerettigheder og som selv er adopteret fra Indien. Han er kritisk overfor adoption fordi han finder det unødvendigt, skadeligt for barnet og dens biologiske familie og der er andre løsninger end international adoption. Den anden artikel er skrevet af Anna Bridgwater der er adoptivmor, hun skriver et debatindlæg fordi hun er blevet stødt over Mrutyuanjais debatindlæg. Bridgwater har fokus på diskussionen om hvorvidt international adoption er menneskehandel eller en hjælp til et forældreløst barn, hun lægger desuden vægt på nødvendigheden af international adoption. Den tredje artikel er skrevet af Susanne Rasmussen der også er adoptivmor, hun skriver et debatindlæg som et modsvar til Mrutyuanjais kritik af international adoption. Rasmussen tager udgangspunkt i sine egne børns adoptionshistorie i hendes argumentation. Den fjerde og sidste artikel er skrevet af en journalist der har interviewet tre eksperter inden for adoptionsområdet med formålet at belyse for- og imod argumenter for international adoption. Formanden for Adoptionspolitisk forum Yong Sun Gullach centrer sit fokus på den økonomiske gevinst ved adoptionsprocessen kontra den humanitære hjælp. Direktøren for Danish International Adoption (DIA) Robert Jonassen argumenterer imod Gullachs standpunkt om international adoption som

menneskehandel. Formanden for Adoption og Samfund Jens Damkjær støtter direktøren fra DIA ved at lægge fokus på det juridiske rammeværk for international adoption samt en påmindelse om nødvendigheden af international adoption.

Jeg har fundet materialet ved at lave en søgning på avissiden Politiken hvor jeg skrev; Adoption er handel med børn, jeg fandt Mrutyuanjais debatindlæg og dertil kom der artikelforslag op med Bridgwaters og Rasmussens indlæg, årsagen skyldes, at de tre debatindlæg hænger sammen som skitserede i foregående afsnit. Den sidste artikel hvor de tre eksperter interviewes, fandt jeg på en avisside Jyllands-Posten, hvor jeg søgte på ordet international adoption. Jeg har lavet begrænsninger i min søgning af primærmateriale, fordi jeg kun ønsker debatindlæg hvor de implicerede partere udtrykker for- eller imod argumenter til international adoption og hvor de diskutere med hinanden. Jeg har derfor fravalgt avisartikler som bl.a. omhandler personlige beretninger om livet som adopteret eller adoptionsprocessen.

Artiklerne giver mig flere muligheder, fordi de rummer forskellige argumenter der kan analyseres ved en argumentationsanalyse og som kan sættes i sammenhæng med menneskerettigheder. Materialet indeholder mange forskellige aktører i debatten hvilket giver et nuanceret billede af diskussionen, der optræder privatpersoner, fagpersoner og forenings- og organisationsfolk. En anden mulighed ligger i den sort-hvide opdeling af debattørernes standpunkter, der indikerer et følsomt emne der deler parterne, et bredt emne og en kompleks adoptionsproces. En ulempe ved debattens opdeling er, at den ikke belyser mellemstadiet mellem de to poler, jeg får dermed kun et indblik i debattens ekstremer hvilket ikke udgøre alle holdninger inden for adoptions verden, materialet er derfor kun delvist repræsentativ. En anden ulempe ved materialet er, at det kun belyser to dialoger med de implicerede partere, det ville havde været mere repræsentativt hvis flere dialoger blev inddraget. På trods af primærmaterialets ulemper vælger jeg det pga. dets muligheder, fordi jeg får svar på hvordan der argumenteres for og imod international adoption og da artiklernes indhold kan sættes i sammenhæng med menneskerettigheder, jeg får derved opfyldt mine to første formål ved hjælp af materialet. Jeg har nu præsenteret mit primærmateriale og vil nu lave et baggrundsafsnit.

1.3 Baggrundsafsnit

I dette afsnit vil jeg skitsere dele af det juridiske- og moralske rammeværk for international adoption, der danner rammen for samarbejdet mellem, afgiver lande og modtager lande. Jeg skriver afsnittet, fordi jeg finder det nødvendigt for at forstå min første- og anden problemstilling. Jeg går igennem dele af Børnekonventionen, Haag konventionen for international adoption og den danske adoptionslov.

Børnekonventionen

Børnekonventionen artikel en og tyve siger, at de stater som tillader international adoption skal have et system der sørger for, at barnets interesse og behov altid skal være altafgørende i forbindelse med international adoption, det er dermed barnet som er i centrum for hele adoptionsprocessen. Dertil tilføjer konventionen i punkt b, at international adoption bliver anset som et alternativ, der kun må gennemføres hvis barnet ikke kan komme i plejefamilie, adoptivfamilie eller anden børneinstitution i oprindelseslandet. I punkt d fremgår det tydeligt, at adoptionsprocessen ikke må resultere i en upassende mængde af penge til de involverede partere fx den organisation der formidler adoptionen.¹

Haagkonventionen om international adoption

I Haag konventionen artikel 4.1 pointeres det, at det i processen er yderst vigtigt, at de involverede partere der skal give samtykke til adoptionen er informeret om hvad deres samtykke indebærer, i forhold til hvorvidt det retslige forhold mellem barnet og dets oprindelige familie ophører. Dette drejer sig fx om at give den biologiske mor korrekt information om betydningen af bortadoption.²

Dansk adoptionslov

Den danske adoptionslov definerer i artikel seksten adoption som, at adoptant og adoptivbarn indtræder i samme retsforhold som biologiske børn og deres forældre,

¹ Convention on the Rights of the Child, UN Doc. A/RES/44/25, 20 November 1989.

² The Hague Convention on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption, 29 May, 1993.

desuden opstår der almindelige arveregler som i en hvilken som helst anden familie. Til slut pointeres det, at retsforholdet mellem adoptivbarnet og dens biologiske familie bortfalder.³ Jeg har præsenteret tre rammer for international adoption og vil nu lave forskningsetiske vurderinger.

1.4 Forskningsetiske vurderinger

Mit primærmateriale vækker nogle forskningsetiske spørgsmål, fordi dele af materialet omhandler personlige oplysninger. Jeg har dog ikke taget nogle forskningsetiske forbehold, fordi de medvirkende personer frivilligt har gået ind i debatten med deres historie, derfor antager jeg, at der ikke er behov for forskningsetiske forbehold. Jeg vil nu gå videre med en litteraturoversigt over tidligere videnskabeligt arbejde inden for international adoption.

2 Litteraturoversigt og tidligere forskning

Jeg vil i dette afsnit præsentere en forskningsoversigt inden for området international adoption. I tidligere forskning forekommer en del gennemgående temaer der omhandler; Menneskerettighedskrænkelser, psykologiske aspekter, børnehjem, børnehandel, biologiske familier, personlige beretninger, adopteret, adoptanter, racisme, diskrimination, adoptionsproces, genforening, adoptionslovgivning og konsekvenser. Jeg vil igennem afsnittet komme ind på følgende temaer; Menneskerettighedskrænkelser og psykologiske aspekter hvori temaer som børnehjem, adoptionslovgivning, adopteret og biologiske familier indgår. Årsagen til valget af temaerne skyldes, at de er relevante

³ Bekendtgørelse af adoptionsloven, nr. 1821, 23-12-2015 (Gældende)

for min opgave i højere eller mindre grad, dette vil jeg uddybe grundigere under hvert tema. Jeg har fundet emnerne ud fra den viden jeg har på området samt videnskabelige artikler, som jeg har læst i forbindelse med min opgave. Jeg startede med at skitsere hvilke temaer jeg ønskede og derfra havde jeg en retning som jeg kunne udgå fra i min søgning. Jeg har søgt på international adoption, intercountry adoption og adoption i forbindelse med trafficking, jeg har yderligere søgt på orphans og romanian orphans i sammenhæng med problems. Mine kriterier for mine temaer er, at de ofte skal forekomme i videnskabeligt arbejde, optræde i det offentlige rum og have relevans for min opgave. Jeg vil starte med at præsentere temaet menneskerettighedskrænkelser.

Menneskerettighedskrænkelser

Temaet menneskerettigheder optræder hyppigt i videnskabelige publikationer inden for området international adoption, hvor emnet ofte bliver belyst i en negativ kontekst. Den negative fremstilling omhandler bl.a. krænkelser af børns og biologiske familiers menneskerettigheder. Denne vinkling af temaet skitseres tydeligt i de to videnskabelige artikler som jeg har udvalgt. Den første artikel hedder; ”Children by Request: Romania’s Children Between Rights and International Politics” skrevet af Mariela Neagu.⁴ Den anden artikel hedder; ”Abortion and International Adoption in Post-Ceausescu Romania” skrevet af Gail Kligman.⁵ Neagu og Kligman berører mange af de samme aspekter inden for menneskerettighedskrænkelser, men de belyser i de fleste tilfælde forskellige eksempler.

De to forfattere lægger fokus på, at individer får krænket deres rettigheder inden bortadoptionen finder sted, de belyser dog forskellige hændelser. Neagu belyser barnets og de biologiske forældres rettigheder, hvor hun mener, at international adoption bygger på og er et resultat af menneskerettighedskrænkelser, dertil henviser hun specifikt til artikel syv i børnekonventionen der siger, at et barn har ret til at kende og til at blive taget af sine forældre. Hun påpeger desuden, at mange biologiske mødre fra Rumænien blev tvunget- eller manipuleret til at bortadoptere deres barn, de fik fx trusler fra

⁴ Mariela Neagu, ”Children by Request: Romania’s Children Between Rights and International Politics”, i *International Journal of Law, Policy and The Family*, 2015, 29, 219-236.

⁵ Gail Kligman, ”Abortion and International Adoption in Post-Ceausescu Romania” i *Feminist Studies*, Vol. 18, No. 2, 1992, s. 405-419.

adoptionsformidlere.⁶ Kligman pointerer i stedet, at sociale- og kulturelle forhold er årsagen til rettighedskrænkelser, hvor hun forklarer at, det stærkt indgroet patriarkalske system i Rumænien er en årsagerne til, at kvinder i nogle tilfælde ser sig nødsaget til at bortadoptere fx hvis de har børn med i et nyt ægteskab.⁷ Derudover påpeger hun, at roma kvinder ofte bliver lovet store summer af penge hvis de bortadopterer.⁸

De to forfattere lægger også vægt på et mere politisk niveau, hvor Neagu påpeger, at international adoption hindrer afgiver landene i at etablere love der forhindrer rettighedskrænkelser således, at kvinder ikke bliver nødsaget til at bortadoptere.⁹

Kligman pointerer til gengæld, at Rumæniens tidligere demografiske politik under diktaturet førte til mange forældreløse børn fordi, deres forældre blev tvunget til at få flere børn end de kunne forsørge.¹⁰ Til sidst er begge forfattere enige i, at international adoption medfører børnehandel de tager begge udgangspunkt i Rumænien som et eksempel dertil.¹¹

Neagus og Kligmans artikler relaterer sig til min opgave da temaet delvist matcher og fordi nogle af deres argumenter forekommer i mit primærmateriale. Neagus artikel relaterer sig mest til min opgave, da hun også har fokus på børnekonventionen i relation med international adoption. Kilderne giver en detaljeret forståelse af området, som jeg studerer, fordi de går i dybden med argumenter imod international adoption, hvor de belyser kritikken ud fra et socialt, kulturelt, politisk og juridisk perspektiv hvilket giver et nuanceret billede af temaet ud fra en negativ vinkel. Ulempen ved artiklerne er, at de er stærke kritikere af international adoption, jeg får derfor kun et negativt billede af hvordan international adoption krænker børns og biologiske familiers rettigheder. Det ville have været bedre med et fokus på positive elementer så jeg fik et mere nuanceret billede af international adoption i sammenhæng med menneskerettigheder. Artiklerne

⁶ Neagu, 2015, s. 6.

⁷ Kligman, 1992, s. 10.

⁸ *ibid.* s. 9.

⁹ Neagu, 2015, s. 3.

¹⁰ Kligman, 1992, s. 3.

¹¹ Neagu, 2015, s. 8 og Kligman, 1992, s. 3.

fremlægger samlede set en baggrundsforståelse, som jeg kan anvende i min vurdering af kritikernes argumentationer i debatten om international adoption

Psykologiske aspekter

Temaet psykologiske aspekter bliver hyppigt diskuteret i forbindelse med international adoption, hvor det ofte påpeges, at adoptivbørn har taget skadet af svigtet fra biologiske forældre, børnehjemmet og adoptionsprocessen. Jeg har fundet to relevante artikler som belyser temaet, ud fra fordele og ulemper. Den første artikel er skrevet af Susanne Høeg og Marianne Wung-Sung i artiklen ”Prevention of mental dysfunctions at Children and Youth in Social Welfare Institutions”.¹² Den anden artikel er skrevet af Michael Rutter og et forskersteam, artiklen hedder ”Child-to-adult neurodevelopmental and mental health trajectories after early life deprivation: the young adult follow-up of the longitudinal English and Romanian Adoptees study”¹³

I den første artikel pointerer forfatterne, at børn der er blevet svigtet eller forladt af deres forældre, lider af en grundangst hvor de fx kan være bange for at blive forladt igen. Desuden påpeger skribenterne, at dette svigt kan medføre, at barnet senere i livet oplever tilknytningsproblemer eller får en følelse af at miste sig selv.¹⁴ Høeg og Wung-Sung belyser dog, at forskningen på området viser, at børn der har haft en hård start på livet, har gode evner til at kompensere for mangler og tab når de bliver bortadopteret. Desuden tilføjer forfatterne, at der mindst er 75-80% af alle adoptivbørn som får et godt liv ved hjælp af international adoption, ud fra danske og udenlandske forskningsresultater.¹⁵ Til sidst påpeger forfatterne, at adoptionsprocessen kan være særlig hård for barnet, fordi det er traumatisk og sorgfuldt når det bliver flyttet fra et vant miljø på et børnehjem til en familie i et fremmed land.¹⁶

¹² Susanne Høeg og Marianne Wung-Sung, ”Prevention of mental dysfunctions at Children and Youth in Social Welfare Institutions”, 2006.

¹³ Michael, Rutter et al., ”Child-to-adult neurodevelopmental and mental health trajectories after early life deprivation: the young adult follow-up of the longitudinal English and Romanian Adoptees study”, vol 389, 1539-49, Elsevier Ltd, 2017.

¹⁴ Høeg og Wung-Sung, 2006, s. 5.

¹⁵ *ibid.* s. 7.

¹⁶ *ibid.* s. 6.

Den anden artikel skrevet af Rutter og forskerteamet, fortsætter i sporet børnehjem, hvor de har lavet en større undersøgelse af indenrigs adopteret børn fra England (52 børn) sammenlignet med børn adopteret fra Rumænien til England. De rumænske børn er delt i to grupper, den ene gruppe er børn som har levet mindre end seks måneder på en institution (små rumænere 67 børn) inden adoptionen mens den anden gruppe har boet på en institution i mere end seks måneder (store rumænere 98 børn). Deltagerne deltog i undersøgelsen af en alder på seks, elve, femten og to og tyve til fem og tyve år.¹⁷ Rutter og forskerteamet opstillede tre hypoteser, som de ville undersøge ud fra forskellige symptomer; Symptomer inden for autisme spektrum, uopmærksomhed og overaktivitet, social hæmning, adfærds- og emotionelle problemer og kognitiv svækkelse. Den første hypotese siger, at der ikke er signifikant forskel på den engelske gruppe og de små rumænere i forhold til symptomer. Den anden hypotese nævner, at den store mængde af symptomer der optræder hos de store rumænere, vil bestå gennem livet på trods af en god adoptivfamilie. Den sidste hypotese påpeger, at de emotionelle problemer vil eskalere mellem teenager årene og voksenalderen hos de store rumænere.¹⁸ Jeg tolker forskerholdets formål, som at de ønsker at undersøge, hvilken betydning længerevarende svigt har for barnets udvikling, hvor de er specielt interesseret i de to rumænske grupper, eftersom de begge har været udsat for massivt omsorgssvigt, dog i forskellige grader pga. tidsrummet. Omsorgssvigtet består i dårlig hygiejne, utilstrækkelig mad, manglende omsorg fra personale og social- og kognitiv understimulering.¹⁹

Forskerholdet kunne konkludere nogle af de samme pointer som fremhævet i Høegs og Wung-Sungs artikel og de kunne desuden bekræfte samtlige teser. Rutter og teamet fandt bl.a. frem til, at de store rumænere fik følelsesmæssige vanskeligheder i begyndelsen af voksenalderen og derfor kunne tese tre verificeres, forskerne kunne desuden tilføje, at den samme tendens optræder ved personer der har oplevet omsorgssvigt i lettere grad.²⁰ Høeg og Wung-Sung påpeger den samme tendens, at for

¹⁷ Rutter et al., 2017, side 1539.

¹⁸ Ibid, s. 1540.

¹⁹ Ibid, s. 1540.

²⁰ Ibid, s. 1540.

nogle individer opstår problemerne i starten af voksenalderen.²¹ Forskerne fandt også frem til, at de forskelle der er på grupperne som blev observeret da de var 6 år, fortsatte ind i voksenlivet. Forskellene var symptomer inden for autisme spektrum, uopmærksomhed og overaktivitet og social hæmning.²² Forskerne fandt dog også en positiv udvikling angående de store rumænere, ud fra undersøgelserne kom de frem til, at den kognitive svækkelse som optrådte i højere grad ved seks års alderen end ved de andre grupper blev udlignet gennem årene, de store rumænere kom derfor op på samme kognitive niveau som de to andre grupper i voksenalderen.²³ Høeg og Wung-Sung påpeger det samme mønster i deres artikel hvor de forklar, at børn har gode kompenseringsevner efter en hård start på livet.²⁴

Begge artikler finder jeg anvendbare for min opgave fordi, de giver mig svar på fordele og ulemper ved international adoption ud fra barnets psykologiske udvikling. Høegs og Wung-Sungs artikel giver et overordnet billede af hvordan adoptivbarnet bliver påvirket negativt og positivt efter adoptionen. Rutter og forskerteamet lægger i stedet vægt på hvilken betydning en hård opvækst på en institution har for børnenes psykologiske, adfærdsmæssige og kognitive udvikling på godt og ondt. Skribenterne i artiklerne belyser derfor også fordele ved international adoption og giver derfor baggrundsviden til vurdering af fortalernes argumentationer i debatten om international adoption. Fordelen ved artiklerne er, at de belyser temaet psykologiske aspekter ud fra en positiv og negativ vinkel i forhold til hvilken indflydelse international adoption har for barnet. Ulemperne ved artiklerne er, at de kun forholder sig til barnets psykologiske udvikling de giver derfor en begrænset viden om et lille område.

I min forskningsoversigt fremgår det tydeligt at, der er mange aspekter inden for international adoption, som ikke bliver belyst, fordi artiklerne har et dybdegående fokus på et snævert område. Jeg ser derfor behov for yderligere forskning på området, hvor min opgave bidrager med et nyt, bredt og anderledes fokus, fordi den etablerer viden om en dansk debat om international adoption, der bliver kombineret med

²¹ Høeg og Wung-Sung, 2006, s. 5.

²² Rutter et al., 2017, side 1544.

²³ Ibid, s. 1544.

²⁴ Høeg og Wung-Sung, 2006, s. 7.

menneskerettigheder og en moralsk teori. Jeg har nu præsenteret tidligere forskning ud fra temaerne menneskerettigheder og psykologiske aspekter og vil nu gå videre med en introduktion af min udvalgte teori.

3 Teori og metode

3.1 Teori

Jeg vil i dette afsnit præsentere min udvalgte teori der skal appliceres på mit primærmateriale i min tredje problemstilling; Hvordan belyser Singers teori debattørernes standpunkter? Jeg vil starte med en begrundelse for valget af teorien, derefter præsenterer jeg Peter Singers teori og til slut skitserer jeg fremgangsmåden for anvendelsen af teorien på primærmaterialet.

Jeg har valgt en teori af moralfilosoffen Peter Singer, som jeg kalder velgørenhed og sultkatastrofe, fordi den omhandler hvordan man moralsk kan retfærdiggøre, at velhavende borgere og ressourcestærke stater har moralsk pligt til at hjælpe i katastroferamte områder hvor der bl.a. er sultende mennesker.²⁵ Singer skriver ikke om international adoption, men jeg finder alligevel hans teori relevant, fordi den beskriver nogle elementer der kan relateres til international adoption og den bidrager med nogle nye perspektiver. Teorien giver mig derfor mulighed for at undersøge, om de nye vinkler giver en ændret forståelse af debattens overordnet mønster. De udvalgte passager som jeg gennemgår fra hans teori, er udvalgt efter relevans for primærmaterialet således, at hans ræsonnementer kan appliceres på de elementer som debattørerne italesætter.

Singer påpeger først og fremmest, at han finder det bekymrende, at der ikke er nogen private individer eller stater som tager ansvar, når der sker katastrofer ude i verden, som

²⁵ Peter, Singer "Famine, Affluence, and Morality", Philosophy & Public Affairs, 1972, vol. 1, nr. 3, s. 229-243.

medfører menneskelig lidelse. Han uddyber, at borgerne i velhavende lande ikke gør noget for at hjælpe mennesker i nød, de skriver fx ikke til deres regering, at den bør hjælpe i katastrofeområdet.²⁶ Dertil påpeger Singer, at borgerne i stedet anvender deres moralske fordømmelser i irrelevante sammenhænge ved fx tyveri af ejendele, han ser eksemplet som usammenlignelig med menneskelig katastrofe.²⁷ Singer lægger også vægt på stater, som han mener yder en ringe indsats for lidende mennesker, fordi den donation de giver ikke er realistisk i forhold til katastrofens omfang. Han påpeger desuden, at staterne vælger at bruge penge på irrelevante projekter, som han ikke mener kan sammenlignes med mennesketab og lidelse.²⁸ Singer pointerer, at den nuværende reaktion fra borgere og regeringer ikke kan retfærdiggøres, dertil mener han, at der er en generel udfordring i den måde den velhavende verden håndterer moralske problemstillinger. Der skal derfor ske en ændring ifølge Singer hvor hans teori er et bud på hvordan moralske problemstillinger burde håndteres.²⁹

Singer er også af den overbevisning, at afstanden mellem rettighedsbæreren og ansvarsbæreren ikke skal være afgørende for hvorvidt hjælpen skal gennemføres. I denne situation tænker Singer på en privat borger der kan støtte sultende borgere i udviklingslande eller i katastrofeområder via hjælpeorganisationer. Han uddyber, at vi lever i en verden der kan karakteriseres som en global landsby, hvor hjælpeinstanser kan udstationeres i udsatte områder. Singer mener derfor, at en velhavende borger i Vesten næsten lige så effektivt kan hjælpe borgere langt borte, som den kan hjælpe borgere i eget nærområde. Singer anser derfor ingen grund til begrænsning af hjælp fordi rettighedsbæreren bor langt borte fra ansvarsbæreren, en sådanne undskyldning anser han som en form for diskrimination pga. geografisk afstand.³⁰

Singer finder forholdet mellem velgørenhed og pligt problematisk, fordi der er en nuværende forestilling om, at det er godt at give til nødlidende mennesker i form af pengedonationer, men det er ikke dårligt at lade værre. Dertil tilføjer Singer, at personen

²⁶ Singer, 1972, s. 229.

²⁷ *ibid.* s. 236.

²⁸ *ibid.* s. 229.

²⁹ *ibid.* s. 230-231.

³⁰ *ibid.* s. 232.

der hjælper bliver rost for indsatsen, mens personen som underlader, ikke bliver fordømt. Singer mener ikke, at mønstret kan blive retfærdiggjort fordi, de velhavende borgere ikke føler sig skyldige når de køber nyt tøj i stedet for at donere til velgørenhed.³¹ Singer foreslår, at ud fra et moralsk standpunkt, ville det være ideelt hvis indsatsen for at undgå sult hos andre borgere blev lige så elementær, som indsatsen for ejendoms normer.³²

Singer har ud fra sit filosofiske ræsonnement kommet frem til et grundprincip, der siger, at alle der er i en position hvor de har mulighed for at hjælpe skal hjælpe med mindre de risikerer noget negativt der er sammenlignelig med det de skal lindre. Personen skal hjælpe indtil den kommer ned på et marginalt anvendeligt niveau. Jeg har nu skitserede de meste relevante elementer fra Singers teori i forhold til mit primærmateriale. Jeg vil nu afslutningsvis beskrive fremgangsmåden for anvendelsen af hans teori.

Teorien bliver appliceret på primærmaterialet tematisk, hvor jeg gennemgår et tema af gangen, og undersøger hvordan debattørerne forholder sig til temaerne. Debattørernes standpunkter bliver delt i kritikere og fortalere. Temaerne er følgende; Ansvar: Private borgere eller staten, afstand rettighedsbærer og ansvarsbærer, velgørenhed kontra pligt og Singers grundprincip. Teorien bliver anvendt ved hjælp af deduktiv metode.

Jeg har nu gennemgået fremgangsmåden for anvendelsen af teorien på mit primærmateriale og vil nu gå videre med en præsentation af min metode.

³¹ ibid. s. 235.

³² ibid. s. 237.

3.2 Metode

Jeg vil i dette afsnit præsentere min metode, hvor jeg først giver en begrundelse for valget af den, en beskrivelse af relevante fagbegreber og til slut en fremgangsmåde for anvendelsen af metoden.

Jeg har valgt metoden argumentationsanalyse på baggrund af første problemstilling; Hvordan argumenteres der for og imod international adoption i den danske debat? Jeg har valgt metoden fordi den giver mig svar på argumentationernes niveau i forhold til troværdighed og hvilke for- og imod argumenter der anvendes. Min metode er en forudsætning for, at jeg kan besvare spørgsmålet og den er anvendelig fordi jeg får redskaberne til vurdere argumenterne i debatten. Mit materiale supplerer metoden, da det er forskellige debatindlæg der rummer argumentationer. Metoden kan desuden strukturere mit arbejde i analysen da den giver mig nogle fagbegreber jeg kan forholde mig til; Påstand, tese eller konklusion, belæg, holdbarhed, relevans og tilstrækkelighed.

Påstand, tese eller konklusion er tre elementer som hver for sig eller sammen danner udgangspunktet for en argumentation. Fælles for dem alle er, at de udgør et udsagn som afsenderen vil overbevise modtageren om således, at modtageren tilslutter sig udsagnet.³³

Belæg er det eller de beviser som afsenderen fremlægger for at overbevise modtageren om påstanden, konklusionen eller tesen. Belægget kan fx være en faktuel oplysning som afsenderen er i besiddelse af, det kan være en rapport, undersøgelse, citat, personlig beretning, statistik belægget kan være adskillige ting. Belægget kan være noget afsenderen selv har lavet fx en rapport og det kan være noget som afsenderen henviser til.³⁴

Holdbarhed anvendes for at vurdere om belægget kan anses som sandfærdigt eller faktisk korrekt, dette kræver kendskab til emnet international adoption for at kunne

³³ Lena, Halldenius, ”Argumentationsanalyse ett metodkompendium”, avdelingen för mänskliga rättigheter, Lunds universitet, 2016, s. 2-3.

³⁴ Halldenius, 2016, s. 3

vurdere belæggets holdbarhed. I nogle tilfælde kan det være svært at fastslå om belægget er sandfærdigt eller ej, der er derfor ofte tale om grader i vurderingen.³⁵

Relevans bruges til at undersøge om det anvendte belæg er relevant for påstanden, tesen eller konklusionen, dette er vigtigt i den samlede vurdering fordi belægget kan være sandt, men hvis det ikke er relevant for påstanden, tesen eller konklusionen falder hele argumentationen til jorden, fordi påstand, tese eller konklusion ikke hænger sammen med belægget i tilstrækkelig grad.³⁶

Tilstrækkelighed anvendes for at vurdere om belæggene er tilstrækkelige eller nødvendige for at modtageren tilslutter sig påstanden, tesen eller konklusionen. Tilstrækkelighed udgør derfor en samlede vurdering af belægget i sammenhæng med påstand, tese eller konklusion.³⁷

I min fremgangsmåde starter jeg med at identificere påstanden, tesen eller konklusionen jeg finder efterfølgende belægget ved bl.a. at lede efter ord som; Derfor, altså og eftersom, da de typisk forekommer i forbindelsen med belægget.³⁸ Påstanden som er det begreb som der bliver anvendt i analysen bliver betegnet som T hvis der kun er én påstand, hvis der forekommer mere end én påstand betegnes det som T₁ og T₂, belægget bliver nævnt som P₁ hvis der optræder flere belæg vil de blive benævnt som P₂.³⁹ Når påstanden er identificeret, påbegynder jeg en vurdering af det, hvor jeg først undersøger om det er holdbart, relevant og tilstrækkeligt for at påstanden kan verificeres. Jeg har nu præsenteret min metode og vil nu gå videre til min argumentationsanalyse.

³⁵ *ibid.* s. 3

³⁶ *ibid.* s. 3

³⁷ *ibid.* s. 4

³⁸ *ibid.* s. 3

³⁹ Gunnar Björnsson, Ulrik Kihlbom og Anders Ullholm, 2009, "Argumentationsanalys färdigheter för kritiskt tänkande", Natur & Kultur, s. 15-16.

4 Argumentationsanalyse

4.1 Argumentationer for og imod international adoption

Jeg vil i denne del af opgaven lave en argumentationsanalyse til besvarelsen af første problemstilling; Hvordan argumenteres der for og imod international adoption i den danske debat? Jeg vil først starte med at analysere argumentationen fra den kritiske side i debatten og afslutningsvis analysere fortalernes argumentationer. Resultaterne af min analyse samt en samlede vurdering af argumentationerne vil først blive præsenteret i diskussionsafsnittet under analyse.

Kritikeren Mrutyuanjai

Mrutyuanjai opstiller tre påstande i sin argumentation;

T₁ International adoption gennemføres unødvendigt.

T₂ Det er traumatisk for barnet at blive skilt fra sin biologiske mor gennem international adoption.

T₃ Det er skadeligt for den biologiske mor at miste sit barn til international adoption.

Mrutyuanjai anvender fire belæg til sin første påstand **T₁**; International adoption gennemføres unødvendigt.

P₁ Han pointerer i første belæg, at der er adskillige adoptionsforeninger og organisationer der tjener penge på, enlige mødres manglende ressourcer til at passe sit barn. Han siger indirekte, at foreningerne og organisationerne udnytter svage kvinder til at bortadoptere deres børn for de selv kan tjene penge.⁴⁰ Jeg tolker ud fra hans udtalelse, at han ikke længere ser international adoption som nødvendig, når det ikke er barnets

⁴⁰ Mishra Mrutyuanjai, ”Stop Vestens tyveri af børn fra fattige lande”, i *Politiken*, 14 marts 2015, sektion debat.

tarv der er i fokus. Det første belæg er højst sandsynligt sandt, eftersom det bl.a. er dokumenteret i flere videnskabelige artikler fx én af dem jeg anvender.⁴¹ Jeg anser derfor belægget som holdbart selvom jeg ikke finder det tilfredsstillende, at der mangler beviser i form af henvisninger eller et konkret eksempel. Jeg anser belægget som relevant for påstanden, fordi det er et eksempel på en ulovlig adoption. Det første belæg er tilstrækkelig for at påstanden kan verificeres, fordi det er holdbart og relevant for påstanden.

P₂ I det andet belæg nævner han, at i børnenes oprindelseslande er der ikke en tilstrækkelig velfungerende børnepolitik der har kunne forhindre bortadoptionen. Mrutyuanjai uddyber, at systemet der skulle hjælpe sårbare familier ikke har fungeret der hvor familierne havde behov.⁴² Det andet belæg anser jeg som holdbart, fordi det er sandsynligt at børnepolitikken ikke fungerer eller eksisterer der hvor nogle af børnene kommer fra, det er derfor tænkeligt, at det er én årsagerne til bortadoption. Det er dog en stor brist, at Mrutyuanjai ikke benytter sig af et konkret eksempel eller laver nogen henvisning, der beviser hans belæg. Belægget er relevant for påstanden eftersom det omhandler en mulig årsag til bortadoption der kunne have været undgået. Jeg betragter derfor belægget som tilstrækkeligt, fordi det er holdbart og relevant.

P₃ I tredje belæg forklarer han, at der ofte optræder forældede normer om, at børn der er født uden for ægteskab, ikke må blive hos moderen og derfor bliver bortadopteret, dertil nævner han, at børnene ikke er narkomaner, dysfunktionelle eller handicappede, det er velskabte og intelligente børn som bliver bortadopteret.⁴³ Det tredje argument betragter jeg ikke som holdbart fordi, det ikke er sandt, at børn ikke bortadopteret fordi enlige mødre ikke må beholde barnet, det er én af årsagerne til bortadoption specielt i Sydkorea.⁴⁴ Jeg mener heller ikke det er sandt, at børn kan nå at være narkomaner inden de bortadopteret eller, at det kun er intelligente og velskabte børn der bortadopteret, jeg har kendskab til børn, der er blevet adopteret gennem international adoption som har fysisk- eller psykisk funktionsnedsættelse. Børn med psykisk funktionsnedsættelse

⁴¹ Neagu, 2015, s. 216

⁴² Mrutyuanjai, s. 2015

⁴³ ibid.

⁴⁴ Maria Bendix Olsen, 2007, "Sydkorea bortadopterer stadig sine børn", i *Kristeligt Dagblad*.

bliver meget grundigt beskrevet i mit afsnit om tidligere forskning. Jeg ved dog det er sandt, at der er et overtal af velskabte og intelligente adoptivbørn, fordi adoptanterne ikke ønsker et barn med funktionsnedsættelse.⁴⁵ Jeg antager derfor belægget som uholdbart fordi der ikke er nogen form for bevisførelse og dele af belægget er ukorrekt. Belægget anser jeg ikke som relevant for hans påstand, eftersom en international adoption ikke vurderes ud fra om barnet er frasorteret pga. fødsel uden for ægteskab eller skavanker. Det vurderes ud fra barnets bedste, som det fremgår i baggrundsafsnittet. Belægget anser jeg ikke som tilstrækkelig for påstanden da det er uholdbart og irrelevant.

P4 I fjerde og sidste belæg nævner han, at de biologiske forældre er sunde og raske og derfor anser han ingen grund til at skille barn og forældre ad⁴⁶ Jeg anser belægget som uholdbart, fordi hans belæg er unuanceret. De biologiske forældre kan godt være sunde og raske og alligevel se sig nødsaget til at bortadoptere pga. manglende ressourcer. Mrutyuanjai burde specificere sit belæg mere således, at modtageren får en chance for at vurdere hans belæg, den nuværende fremstilling fremgår utroværdigt bl.a. fordi han ikke uddyber med et eksempel eller laver en henvisning. Jeg anser dog belægget som relevant for påstanden, eftersom han fremhæver et eksempel hvor bortadoption kan betragtes som unødvendig. Jeg anser belægget som utilstrækkeligt fordi det fremstår utroværdigt med manglende uddybelse og henvisning.

Mrutyuanjai anvender et belæg til sin anden påstand **T2**; Det er traumatisk for barnet at blive skilt fra sin biologiske mor gennem international adoption.

P1 Han anvender en beretning som et belæg, hvori en sydkoreansk adopteret pige fortæller, at det var traumatisk for hende at forlade, det hun kendte fx dufte og sprog, dertil tilføjer hun, at det også var udfordrende at lande i et nyt land med helt anderledes indtryk. Mrutyuanjai påpeger, at pigen kun er én ud af mange børn fra fattige afrikanske- og asiatiske lande der er blevet fjernet fra deres biologiske forældre.⁴⁷ Belæggets holdbarhed kan diskuteres fordi det på den ene side højst sandsynligt er

⁴⁵ Anders-Peter Mathiasen, 2001, ”Justits-Frank smølede i fire år lægepar afslørede svindel med børn – men ingen greb ind” i *Ekstra Blandet* sektion samfund.

⁴⁶ Mrutyuanjai, 2015.

⁴⁷ *ibid.*

sandt i det enkelte tilfælde, men det er utænkeligt, at alle børn fra fattige lande i Afrika og Asien har samme oplevelse af adskillelsen med de biologiske forældre, derfor kan belæggets holdbarhed diskuteres, men jeg anser det som overvejende uholdbart.

Belægget er ikke relevant fordi, det kun beskriver hvad en pige oplever når hun forlader sit vante miljø i hjemlandet, det siger intet om, at det er negativt for barnet at blive skilt fra sine biologiske forældre. Belægget er samlede set ikke tilstrækkeligt for at overbevise modtageren fordi han baserer hans påstand på et enkelt tilfælde og derfra generaliserer. Belægget kan desuden heller ikke antages for tilstrækkeligt, da det ikke er relevant for påstanden, fordi han har tabt fokus i argumentationen.

Mrutyuanjai benytter et belæg til sin tredje delpåstand **T3**; Det er skadeligt for den biologiske mor at miste sit barn til international adoption.

P1 Han påpeger, at det største tab en kvinde kan lide er at miste kontakten til sit barn, hun vil nemlig gøre alt for at opretholde kontakten med hendes barn. Mrutyuanjai tilføjer, at kvinden står med et livslangt sår som hun måske aldrig får bearbejdet og det er utrolig svært og hårdt for hende at skille sig af med et barn der oftest er sundt og rask.⁴⁸ Belægget i form af egen udtalelse kan delvist anses som holdbart, fordi det er sandt, at et af de største tab en kvinde kan opleve er at miste sit barn på den ene eller anden måde, det er der en fælles opfattelse af i almenheden. Det er også sandsynligt, at kvinden står tilbage med et livslangt sår når hun skiller sig af med et sundt og rask barn, denne del af belægget anser jeg derfor som holdbart. Det kan til gengæld diskuteres om, det er sandsynligt, at alle kvinder vil gøre alt for at opretholde kontakten til sine børn, specielt i tilfælde med international adoption, som man må antage han hentyder til. Han anvender ingen berettelse, undersøgelse eller statistik som han baserer sin udtalelse på, jeg anser derfor denne del som overvejende ukorrekt. I forhold til belæggets relevans må man antage, at det er højt fordi det underbygger og fokuserer på den sorg en kvinde oplever, når hun mister sit barn til international adoption. Belægget anser jeg som tilstrækkelig fordi det er overvejende holdbart og relevant for påstanden. Jeg har nu gennemgået de vigtigste pointer i Mrutyuanjais argumentation mod international adoption, jeg vil nu analysere Gullachs argumentation.

⁴⁸ ibid.

Kritikeren Gullach

Gullachs opstiller to påstande i sin argumentation:

T₁ Den økonomiske profit ved international adoption ødelægger den humane tanke bag adoption.

T₂ Sydkorea vælger international adoption som den lette løsning i stedet for at opfylde kvinders rettigheder.

Gullach anvender et belæg til sin første påstand **T₁**; Den økonomiske profit ved international adoption ødelægger den humane tanke bag adoption.

P₁ Gullach forklarer, at den hjælpende hånd som vi tror man yder gennem international adoption er med til at øge antallet af såkaldte forældreløse børn, dette ses når et land åbner for international adoption hvor antallet af børnehjem stiger. Hun tilføjer, at Nepal er et eksempel på et land hvis adoptionsproces og lovgivning er i uoverensstemmelse med Haag konventionen om international adoption samt Børnekonventionen, dette siger hun ud fra en konkret rapport lavet af Det Permanente Bureau. Rapporten medførte at Ankestyrelsens familieretsafdeling suspendede adoptionsaftalen med Nepal i år 2010. Hun tilføjer, at det i Nepal bl.a. går galt fordi de lokale opnår en økonomisk gevinst ved at afgive børn til international adoption.⁴⁹ Jeg anser Gullachs belæg som overvejende holdbart, fordi hun anvender en rapport angående eksemplet med Nepal og fordi hun henviser til en relevant myndighed, hun har derfor konkrete beviser hvilket gør belægget sandfærdigt. Jeg er dog usikker på hendes udtalelse om børnehjemmene, som hun mener stiger i antal når et land åbner for international adoption, årsagen til usikkerheden skyldes manglende henvisning. Belæggets relevans anser jeg som højt, fordi hun tager et konkret eksempel med Nepal hvor hun fokuserer på den økonomiske profit hos de lokale i landet der medfører overtrædelse af internationale forpligtelser og derfor ødelægger den humane tanke bag adoption som hun argumenterer for. Jeg anser Gullachs belæg som tilstrækkelig på trods af der godt kan stilles spørgsmålstegn ved hendes bevisførelse. Årsagen til jeg anser det som tilstrækkeligt skyldes henvisningen

⁴⁹ Sofie Larsen, 2016 "Adoption: Menneskehandel eller barnets tarv?" i *Jyllands-Posten*, sektion indland.

til rapporten, de konkrete informationer om myndigheden og fordi belægget er relevant for påstanden.

Gullach anvender et belæg til sin anden påstand **T₂**; Sydkorea vælger international adoption som den lette løsning i stedet for at opfylde kvinders rettigheder.

P₁ Gullach forklarer, at Sydkorea er et meget rigt land fordi den har den tredje stærkeste økonomi i Asien og har et bruttonationalt produkt på niveau med vestlige lande, derfor er det ifølge Gullach et bevis for, at det ikke er fattigdom der er årsag til at kvinder bortadopterer deres børn, men årsagen skyldes manglende rettigheder for kvinder. Hun forklarer dertil, at Danmark er med til at fastholde Sydkorea i ”den lette løsning” hvor en kultur der marginaliserer enlige kvinder fastholdes.⁵⁰ Jeg anser belæggets holdbarhed som overvejende holdbart, fordi der som tidligere nævnt er problemer med enlige kvinders rettigheder i Sydkorea.⁵¹ Jeg er dog usikker på om årsagen til, at enlige kvinder bortadopterer, skyldes landets rigdom, fordi Gullach ikke anvender nogen henvisning som understøttelse. Jeg anser derfor hendes belæg som delvist holdbart pga. manglende bevisførelse. Jeg finder ikke hendes belæg relevant for hendes påstand, fordi hun ikke fokuserer på hvordan, kvinders rettigheder krænkes i landet. Gullach lægger i stedet fokus på landets økonomiske rigdom og derfra konkluderer hun, at årsagen til bortadoption skyldes manglende kvinderrettigheder. Jeg mener derfor, at hun laver en usandsynlig generalisering som hun ikke kan bevise. Jeg anser derfor én del af hendes belæg som tilstrækkelig, den del angående enlige mødre i Sydkorea men den resterende del af belægget forkaster jeg, eftersom der mangler bevisførelse, usandsynlig generalisering og ikke er relevant for påstanden. Jeg har nu lavet en argumentationsanalyse af de to kritikkeres argumentation. Jeg vil nu lave en argumentationsanalyse af fortalernes argumentation.

⁵⁰ Larsen, 2016

⁵¹ Olsen, 2007.

Fortalere

Jeg vil i dette afsnit præsentere fortalerne for international adoption, jeg starter med at præsentere Bridgwaters argumentation efterfølgende kommer Rasmussen, Jonassen og Damkjær.

I Bridgwaters argumentation fremgår to påstande;

T₁ Adoption ikke er tyveri.

T₂ Det er ikke kun fattigdom der medfører bortadoptioner.

Bridgwater opstiller et belæg til sin første påstand **T₁**; Adoption er ikke tyveri.

P₁ Hun påpeger, at der findes juridiske aftaler mellem Danmark og afgiver landene og derfor er international adoption ikke tyveri.⁵² Hun benytter sig af sin egen viden og specielt hendes profil som adoptivmor der skal overbevise modtageren. Jeg anser belægget som overvejende holdbart selvom der ikke er noget bevis for hendes udsagn. Det er sandt, at der findes juridiske aftaler mellem, modtager- og afgiver lande som skitserede i mit baggrundsafsnit. Jeg anser dog belægget som en smule uholdbart og svagt fordi hun ikke kommer med et konkret eksempel på en juridisk aftale eller henvisning der understøtter hendes udtalelse. Jeg finder hendes belæg relevant for påstanden eftersom hun har valgt et fokus på det juridiske aspekt der må anses at være mest relevant i vurdering om det er tyveri eller ej. Jeg finder Bridgwaters belæg som tilstrækkelig for påstanden, fordi det er overvejende holdbart og relevant for påstanden, jeg mener dog, at den manglende understøttelse i belægget er en stor mangel i hendes bevisførelse.

Bridgwater anvender et belæg til sin anden påstand **T₂**; Det er ikke kun fattigdom der medfører bortadoptioner.

P₁ Hun påpeger, at bortadoption også skyldes, skam, social udstødelse og stofmisbrug hun tilføjer, at selv de rigeste lande ikke kan afværge bortadoption. Hun tilføjer, at nationale adoptioner som dem i Danmark er et bevis på hendes påstand, fordi Danmark er et rigt land, med et velfungerende velfærdssamfund. Hun understøtter sin udtalelse

⁵² Anna Bridgwater, "Adoption er ikke tyveri" i *Politiken*, 17 marts 2015, sektion debat.

ved hjælp af en statistik, der viser, at der i år 2012 blev anvist fjorten børn til anonym adoption⁵³ i Danmark.⁵⁴ Jeg anser hendes belæg som overvejende holdbart fordi, det højst sandsynligt er korrekt, at bortadoption skyldes andet end mangel på penge. Jeg synes hun løfter nogle realistiske eksempler op som årsag til bortadoption og jeg finder det stærkt, at hun benytter sig af eksemplet med Danmark hvor hun underbygger med en statistik. Jeg ser dog en svaghed i hendes bevisførelse i forhold til manglende understøttelse hvad angår årsagerne til bortadoption. Jeg anser Bridgwaters belæg som relevant for påstanden eftersom hun har fokus på mulige årsager til bortadoption, og fordi hun kommer med et eksempel der illustrerer hendes pointe. Jeg vurderer hendes belæg til at være tilstrækkelig for påstanden da den er relevant og fordi der er en god bevisførelse med eksemplet Danmark og statistikken.

Adoptivmoderen Rasmussen opstiller én påstand i sin argumentation **T**; Mine børn ikke er stjålet gennem international adoption. Hun benytter ét belæg til sin påstand.

P₁ Rasmussen pointerer, at hendes børn var afleveret uden for et børnehjem dagen efter de var født, og derfor ikke er stjålet som Mrutyuanjai påstår. Rasmussen tilføjer, at hun fik sine børn da de var spæd og de aldrig har kendte til andre forældre end hende og hendes mand, dermed understreger hun, at børnene ikke er blevet fjernet fra sunde og raske forældre som Mrutyuanjai påstår.⁵⁵ Jeg anser Rasmussens belæg som delvist holdbart, fordi der på den ene side ikke er nogen tvivl om, at mange internationale adoptioner gennemføres i overensstemmelse med det juridiske rammeværk og derved har hun ret i sin påstand. Jeg mener på den anden side, at belægget også rummer en stor usikkerhed eftersom hun kun tager udgangspunkt i én enkelt case der er hendes egen, hvilket gør det endnu mere utroværdigt, da hun selv er personligt involverede. En enkelt case er aldrig nok til at bære en omfattende påstand og jeg er kritisk overfor troværdigheden i hendes case. Jeg mener ikke hun kan være helt sikker på, at hendes børn blev afleveret dagen efter de blev født, og hun kan ikke være sikker på hvordan

⁵³ Ved en anonym adoption adopteres barnet til fremmede adoptanter, hvis identitet forbliver skjult for de biologiske forældre. Det kan både ske ved national- og international adoption. Kilde:

<http://adoption.dk/om-adoption/generelt-om-adoption/> set d. 15. maj 2018.

⁵⁴ Bridgwater, 2015

⁵⁵ Susanne Rasmussen, "Gu' har vi ej stjålet vores børn", i *Politiken*, 20 marts 2015, sektion debat.

børnene blev adskilt fra deres forældre og hvordan de kom til børnehjemmet.⁵⁶ Jeg synes hendes belæg er relevant for påstanden fordi, hun giver et konkret eksempel på det hun argumenterer for. Jeg finder hendes belæg delvist tilstrækkelig fordi det er sandsynligt, at alle internationale adoptioner ikke baseres på tyveri af børn og hendes belæg er også relevant for påstanden. Årsagen til at belægget kun er delvist tilstrækkelig skyldes, at hun kun benytter sig af et eksempel som rummer en usikkerhed, fordi det er en personlig case og fordi hun ikke benytter anden bevisførelse, der underbygger hendes påstand.

Direktøren for DIA Jonassen benytter sig af én påstand **T**; Der er behov for international adoption fordi der er børn der lider. Jonassen benytter sig af ét belæg til sin påstand.

P1 Han forklarer, at det ikke er alle steder i Sydkorea hvor der er rigdom, ude i distrikterne er der fattigdom. Desuden er der stadig børn som havner på sydkoreanske børnehjem og børn som dør rundt om i verden, som tilføjelse stiller han spørgsmålstejn ved om det er i orden, at børn vokser op på en institution uden kendskab til sine forældre. Direktøren mener derfor, at der er behov for international adoption for at redde udsatte børn.⁵⁷ Jeg anser hans belæg som overvejende holdbart fordi det bl.a. er et faktum, at der er forældreløse børn, børnehjemsbørn og børn som dør pga. svære leveforhold. Det er også sandsynligt, at der er større fattigdom i landdistrikterne i Sydkorea, fordi det mønster er gældende i de fleste lande,⁵⁸ men det er en stor mangel og svaghed, at der ikke er nogen henvisning der underbygger hans udsagn. Jeg finder desuden hans belæg relevant for påstanden eftersom det fokuserer på årsager til hvorfor international adoption er nødvendig, han mister dog fokus når han stiller spørgsmålstejn ved om børn skal vokse op på børnehjem uden kendskab til sine forældre. Jeg synes den sidste del af spørgsmålet er irrelevant og jeg forstår ikke pointen med den oplysning. Jeg mener hans belæg er tilstrækkelig for påstanden fordi det er faktisk korrekt og fordi det meste af belægget er relevant for påstanden, men jeg synes ikke hans bevisførelse er tilfredsstillende, da der ikke er noget der underbygger hans udsagn.

⁵⁶ Maja Lee Langvad, "International adoptioner en industri" i *Information*, 2008, sektion debat.

⁵⁷ Larsen, 2016

⁵⁸ Henrik Valeur, "Verdens fattige flytter til byen" i *Information* sektion kronik, 2010.

Formanden for Adoption og Samfund støtter direktøren fra DIA med en mere uddybende argumentation. Damkjær benytter sig af to påstande;

T₁ International adoption ikke er menneskehandel.

T₂ Der er et behov for international adoption.

Damkjær anvender et belæg til sin første påstand **T₁** International adoption ikke er menneskehandel.

P₁ I det første belæg pointerer han, at så længe Danmark følger det juridiske rammeværk for international adoption, kan det ikke defineres som menneskehandel dertil tilføjer han, at rammeværket består af Haag konventionen, Børnekonventionen og den danske adoptionslov.⁵⁹ Jeg finder hans belæg holdbart fordi det er faktisk korrekt, at international adoption ikke er menneskehandel når Danmark følger det juridiske rammeværk, desuden finder jeg belægget holdbart fordi, han anvender konkrete henvisninger ved at nævne de mest centrale juridiske rammer for international adoption. Jeg anser hans belæg for at være relevant for påstanden fordi han forholder sig til det juridiske og benytter sig af relevante henvisninger. Jeg betragter Damkjærs belæg for tilstrækkelig fordi der er en sandfærdig bevisførelse og et relevant fokus.

Damkjær anvender et belæg til sin anden påstand **T₂** Der er et behov for international adoption.

P₁ Han påpeger, at enlige kvinder risikerer at blive udstødt fra familie eller bortvist fra arbejde, han skriver ikke den præcise årsag men jeg tolker hans udtalelse som, at enlige kvinder havner i vanskelige situationer hvis de får børn uden for ægteskab. Damkjær tilføjer, at så længe mennesker lever under så svære vilkår så er der også udsatte børn der har brug for en hånd og derfor skal Danmark som nation træde til og hjælpe gennem international adoption.⁶⁰ Jeg finder Damkjærs belæg delvist holdbart fordi det er faktisk korrekt, at nogle kvinder havner i problemer hvis de får børn uden for ægteskabet.⁶¹ Jeg mener dog, at det er en svaghed, at der mangler bevisførelse i form af

⁵⁹ Larsen, 2016

⁶⁰ ibid.

⁶¹ Olsen, 2007

et eksempel eller en henvisning. Jeg finder hans belæg relevant for påstanden, eftersom han fokuserer på mulige årsager til bortadoptioner med udgangspunkt i et konkret eksempel med Sydkorea. Jeg finder hans belæg for påstanden tilstrækkelig da det er faktisk korrekt, at der er behov for internationale adoptioner, han er velinformeret på området og hans belæg er relevant for påstanden, det er dog en stor ulempe og brist på troværdigheden, at han ikke benytter sig af henvisninger.

Jeg har nu lavet en argumentationsanalyse af fortalernes argumentationer og ønsker nu at undersøge hvilke menneskeretslige elementer som forekommer i debatten om international adoption.

4.2 Menneskeretslige elementer

Jeg vil nu besvare min anden problemstilling; Hvilke menneskeretslige elementer forekommer i debatten om international adoption?

I denne del af analysen laver jeg en tolkning af nogle af debattørernes argumenter, der hvor jeg mener, der forekommer menneskeretslige elementer. Det identificerede argument sættes i sammenhæng med menneskerettigheder, hvorefter jeg argumenterer for relationen mellem argumentet og menneskerettighederne. Jeg tager udgangspunkt i mit primærmateriale og mit baggrundsafsnit. Analysen er inddelt i to dele; Kritikere og fortalere.

Kritikere

Jeg tolker kritikernes argumenter som overvejende ens, fordi både Mrutyuanjai og Gullach fremhæver nogle af de samme menneskeretslige udfordringer ved international adoption.

De argumenterer begge for, at økonomien har fået en for dominerende rolle i adoptionsprocessen, hvor den oprindelige tanke med international adoption er forsvundet fordi, der er lokale individer som udnytter adoptionssystemet til egen

økonomisk vinding.⁶² Jeg tolker deres standpunkt som et udtryk for en krænkelse af barnets rettighed skitserede i Børnekonventionens artikel en og tyve punkt d. I artiklen pointeres der som tidligere nævnt, at international adoption ikke må resultere i en upassende mængde af penge til de involverede partere fx den organisation der formidler adoptionen.⁶³

De to kritikere fremhæver dog også forskellige menneskeretslige elementer. Mrutyuanjai nævner i sin artikel, at en del adoptioner fra afrikanske- og asiatiske lande fuldføres fordi forældre er fattige og fordi landets systemer ikke var gearret til at hjælpe familien da de havde mest behov.⁶⁴ Jeg tolker hans udtalelse som en indirekte henvisning til krænkelse af FN's Verdenserklæring om Menneskerettighederne artikel fem og tyve punkt et og to. Artiklen siger i punkt et, at enhver familie har ret til en levestandard der er tilstrækkelig for dens sundhed og velvære samt retten til afgørende sociale goder. I punkt to pointeres det, at særligt kvinder og børn har krav på hjælp og omsorg.⁶⁵ Jeg tolker derfor Mrutyuanjais eksempel som et brud på artiklen fordi eksemplet tydeligt viser, at familierne ikke har fået den nødvendige hjælp.

Gullach lægger også vægt på den manglende rettighedsopfyldelse i oprindelseslandene hvad angår de biologiske familier. Hun ser hellere, at oprindelseslandene får hjælp til at opfylde borgernes rettigheder i stedet for at børnene bortadopteres.⁶⁶ Gullach har dertil et særligt fokus på kvinders rettigheder hvor hun mener, at enlige kvinders rettigheder krænkes eftersom de marginaliseres og derfor ikke kan tage vare på deres børn.⁶⁷ Jeg tolker hendes udtalelse som et udtryk for en krænkelse af artikel seksten og særskilt punkt d i Konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder. I artiklen står der, at der skal sikres ligestilling mellem kønnene i ægteskabs- og familieforhold, og i punkt d påpeges det, at kvinden skal have samme rettigheder og

⁶² Mrutyuanjai, 2015 og Larsen, 2016

⁶³ Convention on the Rights of the Child, UN Doc. A/RES/44/25, 20 November 1989.

⁶⁴ Mrutyuanjai, 2015

⁶⁵ Universal Declaration of Human Rights, UN Doc. A/RES/217 (III), 10 December 1948.

⁶⁶ Larsen, 2016.

⁶⁷ *ibid.*

ansvar som forældre angående deres børn uanset deres ægteskabelige stilling.⁶⁸ Jeg har nu belyst de menneskeretslige elementer som jeg finder ud fra tolkningen af kritikernes argumenter, jeg vil nu undersøge hvilke menneskeretslige elementer som forekommer i fortalernes argumentationer.

Fortalere

De fire fortalere er alle enige i, at international adoption er en god løsning for barnet når den står i en sårbar situation.⁶⁹ Jonassen mener, at de redder barnet gennem adoption fordi det får en tryk og kærlig opvækst. Jonassen fremhæver også skepsis overfor hvorvidt en institution er en god løsning for et forældreløst barn.⁷⁰ Jeg tolker fortalernes argumenter som et udtryk for et ønske om at opfylde barnets basale behov som skitserede i Børnekonventionens indledning, hvor der står, at et barn skal vokse op i et familiært miljø.⁷¹ Jeg har nu belyst hvilke menneskeretslige elementer jeg tolker ud fra fortalernes argumenter, jeg vil nu gå videre med en besvarelse af problemstilling tre.

4.3 Applicering af Singers teori

Jeg vil i dette afsnit besvare min tredje problemstilling; Hvordan belyser Singers teori debattørernes standpunkter?

Ansvar: Private borgere og staten.

-Fortalere: Formanden for adoptionsforeningen udtaler; Vi har et internationalt ansvar for at tage vare på børns liv, og der er nogle børn for hvem, det er en god løsning at blive adopteret.⁷² Jeg tolker vi som staten Danmark hvor Damkjær siger, at vi som land skal tage ansvar og det gør vi bl.a. ved DIA's indsats, der udgør det danske bidrag. De

⁶⁸ Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, UN Doc. A/RES/34/180, 18 December 1979.

⁶⁹ Bridgwater, 2015, Rasmussen, 2015 og Larsen, 2016.

⁷⁰ Larsen, 2016

⁷¹ Convention on the Rights of the Child, UN Doc. A/RES/44/25, 20 November 1989.

⁷² Larsen, 2016.

barnløse par udgør de private borgere i Vesten som Singer omtaler, de har mange penge og dem vælger de at bruge på at få et barn, som de kan skabe en bedre fremtid for. Jeg tolker, derfor deres indsats som i overensstemmelse med Singers moralske princip, der siger, at det er moralsk korrekt at tage ansvar som privat borger, når man har de økonomiske midler til at gøre en forskel.⁷³

-Kritikere: Kritikkerne mener ikke, at oprindelseslandene tager ansvar og finder det bekymrende, at det i stedet bliver barnløse par i Vesten, som overtager opgaven sammen med adoptionsorganisationer. Kritikkerne er også af den overbevisning, at hvis vestlige stater skal hjælpe udsatte borgere skal det være gennem forbyggende arbejde således, at behovet for bortadoptioner falder, de vestlige lande skal derfor ikke være en hjælpende hånd til at fjerne børn fra deres biologiske forældre som Mrutyuanjai fastslår i sin argumentation; Men at skille små børn fra deres biologiske forældre er ikke en rigtig måde at hjælpe dem på.⁷⁴

Afstand: Rettighedsbærer og ansvarsbærer.

-Fortalere: Jeg tolker ud fra debattørernes argumentationer, at Damkjær og Jonassen er ligeglade med afstanden mellem dem som ansvarsbærer og børnene som rettighedsbærer så længe børnene får opfyldt deres behov. Jeg tolker udsagnet fra bl.a. Damkjær; Det er en indsats, der på et samfundsmæssigt niveau bliver iværksat for at forbedre nogle vilkår for børn - eller måske direkte redde børn - som er meget udsatte.⁷⁵ Jeg tolker derfor deres udtalelser, som et udtryk for, at de ikke mener, at afstanden mellem rettighedsbærer og ansvarsbærer skal være afgørende for om hjælpen skal fuldføres. Damkjær og Jonassen handler derved i overensstemmelse med Singers moralske princip om, at afstanden ikke skal være en undskyldning for ikke at hjælpe udsatte mennesker.⁷⁶ Jeg mener dog, at adoptanterne er af modsat holdning, eftersom de vælger at hjælpe som ansvarsbærer, når rettighedsbæreren i form af barnet er kommet nær dem selv i Danmark. De rejser ikke ned og hjælper barnet på børnehjem eller

⁷³ Singer, 1972 s. 213.

⁷⁴ Mrutyuanjai, 2015.

⁷⁵ Larsen, 2016.

⁷⁶ Singer, 1972, s. 232.

hjælper udsatte børnefamilier i nærområdet, jeg tror derfor, at de kun vil hjælpe hvis de kan gøre det hos dem selv i Danmark.

-Kritikere: Kritikkerne ser dog stik modsat på afstanden mellem ansvarsbærer og rettighedsbærer i forhold til fortalere. De synes som tidligere nævnt ikke om, ideen med international adoption som løsning på fattigdom eller andre sociale problemer, de ser hellere, at problemerne bliver løst i nærområderne således, at børnene ikke bliver adskilt fra deres biologiske familie. Kritikkeren Mrutyuanjai udtrykker fx, at det er traumatisk for barnet at blive skilt fra dens vante miljø i hjemlandet.⁷⁷

Forholdet mellem velgørenhed og pligt.

-Fortalere: Jeg tolker ud fra adoptanternes argumentationer, at de betragter deres indsats som en form for velgørenhed, Rasmussen påpeger fx i sin argumentation, at hendes børn var efterladt og de ikke har kendt til andre forældre en hende selv og hendes mand.⁷⁸ Jeg tolker hendes udtalelse som, at hende og hendes mand reddede to udsatte børn gennem international adoption. Jeg tolker den adoptionsformidlende organisations argumenter som et udtryk for, at de udøver deres pligt som en hjælpeinstans i form af velgørenhed. Jeg tænker, at for organisationen er international adoption først og fremmest en pligt der kommer til udtryk i velgørhedsarbejde mens adoptanterne alene ser deres indsats som velgørenhed men ikke en pligt. Jonassen udtrykker fx, at det er DIA's pligt at hjælpe børn der er kommet på et børnehjem.⁷⁹

-Kritikere. Jeg tolker kritikernes standpunkt som, at de karakteriserer international adoption som velgørenhed, fordi fortalere kun træder til for at hjælpe, fordi de selv får opfyldt deres ønske om økonomisk kapital; adoptionsorganisationerne som Gullach påpeger mens de barnløse par får opfyldt deres behov. Jeg opfatter derfor kritikernes standpunkt som et udtryk for, at de ikke betragter, international adoption som en pligt men et frivilligt arbejde for egen vinding.

⁷⁷ Mrutyuanjai, 2015.

⁷⁸ Rasmussen, 2015

⁷⁹ Larsen, 2016.

Singers grundprincip

Princippet siger, at alle der er i en position hvor de har mulighed for at hjælpe skal hjælpe med mindre de risikerer noget negativt der er sammenlignelig med det de skal lindre. Personen skal hjælpe indtil den kommer ned på et marginalt anvendeligt niveau.

-Fortalerne i form af adoptanterne og adoptionsorganisationerne følger første del af Singers grundprincip fordi de er i en position hvor de kan hjælpe og fordi de realiserer hjælpen gennem international adoption. Fortalernes hjælp harmonerer desuden med grundprincippet fordi de ikke risikerer noget negativt der er sammenlignelig med det de skal lindre. Den sidste del af Singers grundprincip om det marginale niveau er svært at italesætte fordi fortalerne ikke nævner det direkte. Jeg vælger i stedet at tolke ud fra kritikernes standpunkt, fordi jeg derfra kan komme frem til et svar.

-Kritikkerne er af den overbevisning, at fortalerne kun hjælper fordi de selv kan drage nytte af hjælpen; få et barn eller få penge. Jeg tolker ud fra det standpunkt, at kritikkerne ikke vil mene, at fortalerne overholder den sidste del af grundprincippet, fordi de ikke selv vil udsætte sig for noget negativt, de vil kun hjælpe hvis de selv opnår noget positivt. Der er derfor ingen tvivl om, at international adoption opfylder første del af grundprincippet, men den sidste del halter ifølge kritikkerne. Jeg har nu besvaret problemstilling tre og jeg vil nu gå videre med en diskussion af mine resultater i de tre problemstillinger.

5 Analyse og diskussion

5.1 Analyse

Jeg vil i dette afsnit præsentere og diskutere resultaterne af mine tre problemstillinger.

Hvordan argumenteres der for og imod international adoption i den danske debat?

Jeg starter med at fremlægge hvilke deltagere der optræder i debatten, hvilke argumenter som forekommer og troværdigheden.

Ud fra min analyse har jeg fået et indblik i hvilke partere som deltager i debatten om international adoption. Jeg kan konkludere, at det primært er personer som er involveret i adoptionsverden; To adoptanter, en fagperson med en master i menneskerettigheder og som er adopteret, to formænd fra adoptionsforeninger og en direktør for en adoptionsformidlings organisation. Jeg tror, at årsagen til grupperingen, skyldes, at adoptivfamilierne udgør en minoritet af familietyper i Danmark, hvor de er en speciel familieform, der afviger markant fra andre, derfor tror jeg det er mere naturligt, at det er de involverede som deltager. De implicerede har desuden viden og erfaring inden for emnet og de har interessen for at debattere bl.a. for at ændre adoptionssystemet. Personer uden for adoptionsverden har svære ved at relatere sig til emnet og da de ikke er personligt involverede, er det logisk, at de ikke gider deltage, fordi de ikke får noget ud af det, og de har ofte ikke noget de kan og vil bidrage med, derfor består grupperingen af implicerede partere i adoptions verden.

En del af min argumentationsanalyse bestod i at få et overblik over hvilke argumenter som taler for og imod international adoption. Jeg fandt frem til, at mange af argumenterne gentages specielt hos fortalene.

-Kritikerne var delvist enige i deres fremlæggelse af argumenter imod international adoption. De påpeger begge, at der går handel i adoptionsprocessen hvor barnet ikke længere er centrum og de er enige om, at der optræder adskillige menneskeretskrænkelser, inden adoptionen gennemføres fx krænkelse af barnets

rettigheder. Analysen viste også, at kritikkerne anvender forskellige argumenter imod international adoption; Det er skadeligt for barnet og den biologiske mor at blive fraskilt.

-Fortalerne fremhæver de samme argumenter for international adoption men de benytter ikke lige så mange forskellige som kritikkerne. De pointerer alle, at international adoption ikke er menneskehandel eller tyveri og der er også fælles konsensus hvad angår nødvendigheden af international adoption. Fortalerne løfter diverse argumenter frem for hvorfor de anser international adoption som en nødvendighed, der påpeges, at der stadig findes børnehjemsbørn, udsatte børn og sociale problemer der medfører bortadoptioner.

Jeg tror, at årsagen til de gentagende argumenter i debatten skyldes, at de omhandler elementære dele af adoptionsområdet og derfor forekommer åbenlyst at diskutere. Basis aspekterne er fx det juridiske rammeværk for international adoption og barnets tarv om hvorvidt det profiterer af international adoption. De grundlæggende dele udgør derfor en del af grundlaget for international adoption, hvis man som person er for eller imod én af grundelementerne, vil det ofte være det man argumenterer for eller imod.

Den argumentationsmodel som jeg har valgt, har til formål at undersøge om skribentens argumentation kan accepteres eller forkastes, derved får jeg et billede af argumentationernes troværdighed. Min argumentationsanalyse viser, at argumentationerne er overvejende troværdige, ud fra en vurdering af 11 påstande med tilhørende 14 argumenter. Årsagen til et overtal af verificerede påstande skyldes, at deres belæg er sandfærdige vurderede ud fra almenviden fx at det højst sandsynligt er sandt, at alle internationale adoption ikke baseres på tyveri. Påstandene verificeres derfor sjældent pga. troværdig bevisførelse med henvisninger. Der fremgår kun tre henvisninger i samtlige argumentationer, hvilket jeg anser som alarmerende, fordi de ikke forholder sig til fakta og ikke kan opstille en sandfærdig bevisførelse. I analysen fremgår det, at nogle af debattørerne fremlægger fejlagtige informationer og usandsynlige generaliseringer fx at alle biologiske mødre vil opretholde kontakten med sit barn eller, at det kun er velskabte og intelligente børn der bortadopteret.

Jeg tror, at årsagen til den lave grad af henvisning skyldes, at debattørerne betragter sig selv som eksperter på området, de er; Adoptanter, adopteret, fagperson, formænd og

direktør, der enten har professionel- eller personlig erfaring, de definerer sig derfor som specialister og ser intet behov for henvisninger. Jeg tror en anden årsag til de utilfredsstillende argumentationer skyldes, at parterne er personligt involverede og derfor ikke tænker klart som eksemplet med Rasmussen der bliver stødt hvilket resulterer i, at hun bander i overskriften, hvor hun skriver Gu har vi ej. Den personlige involvering resulterer i en subjektiv og følelsesladet tilgang der overskygger objektiv og rationel tænkning. Jeg tror dog, at årsagen til de mange verificerede argumentationer skyldes, at debattørerne har viden og erfaring på området og de er alle passioneret, fordi det er et emne der ligger dem nær.

Hvilke menneskeretslige elementer forekommer i debatten om international adoption?

I analysen af debatten havde jeg også fokus på hvilke menneskeretslige elementer som forekommer i debatten, jeg kan herom konkludere, at det primært er kritikernes argumenter som kan relateres til menneskerettighederne. Kritikkerne benytter sig af tre henvisninger til et menneskerettighedsdokument; FN's Verdenserklæring om Menneskerettighederne fra år 1948, Børnekonventionen fra år 1989 og Konventionen for afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder fra år 1979. Kritikkerne lægger vægt på at enlige kvinder i Sydkorea får krænket deres rettigheder, der bliver sat fokus på, at udsatte familier ikke får opfyldt kravet om en anstændig levestandard, der kunne forhindre en bortadoption og de påpeger, at barnets rettighed bliver krænket når international adoption resulterer i en upassende mængde penge til de implicerede parter. I fortalernes argumentationer forekommer der kun ét argument som har sammenhæng med menneskerettigheder herunder Børnekonventionens indledning hvor der står, at barnet har krav på et familiært opvækstmiljø. Jeg tror, årsagen til den markante forskel skyldes, at kritikkerne både lægger vægt på barnets og den biologiske families rettigheder, mens fortalerne kun lægger vægt på barnets rettigheder, derved mener jeg, at der er højst sandsynlighed for argumenter der kan relateres til menneskerettigheder, eftersom der er flere menneskerettighedsbærere.

Hvordan belyser Singers teori debattørernes standpunkter?

Jeg vil nu til slut nævne de resultater som jeg kom frem til ved hjælp af Singers teori. Ud fra analysen kom jeg frem til, at teorien belyser debattørernes standpunkter ud fra nye fire nye kontekster, der sætter debattørernes argumenter i en moralsk forståelsesramme der giver anderledes argumenter.

Den første kontekst ansvar; Private borgere og staten viste, at fortalene er delte mellem et statsligt ansvar den adoptionsformidlende organisation og adoptionsforeningen mens adoptanterne repræsenterer private borgere. Kritikkerne synes ikke om ideen at den danske stat eller dens private borgere skal tage ansvar gennem international adoption, de ser heller, at staten tager ansvar ved at hjælpe af forebyggende arbejde i nærområderne. Dele af fortalene adoptionsforeningen og den adoptionsformidlende organisation er derfor mere enige i deres standpunkt med kritikkerne end de andre fortalere adoptanterne i den nye kontekst.

Den anden kontekst; Afstand mellem rettighedsbærer og ansvarsbærer demonstrerede, at fortalene igen er uenige, adoptionsforeningen og den adoptionsformidlende organisation anser ikke afstanden mellem dem som ansvarsbærer og rettighedsbærer barnet, som en hindring i gennemførelsen af hjælpen, de hjælper uanset afstanden. Adoptanter er dog stik modsat, de hjælper kun barnet hvis det kommer hjem til dem selv i Danmark, afstanden er derfor af afgørende betydning for hvorvidt de vil hjælpe. Kritikkerne er enige med adoptanterne, de anser også afstanden som en betydningsfuld faktor, de ser dog modsat adoptanterne, at børnene bliver hvor de er og ikke splittes fra deres forældre for at få hjælp langt borte. En del af fortalene, adoptanterne er derfor mere enige i deres standpunkt med kritikkerne end de andre fortalere adoptionsforening og adoptionsformidlende organisation i den nye kontekst.

Den tredje kontekst; Velgørenhed kontra pligt illustrerede, at der er uoverensstemmelse blandt fortalene ligesom i de foregående kontekster. Adoptanterne ser alene deres indsats gennem international adoption som velgørenhed mens adoptionsforeningen og adoptionsformidlende organisation betragter deres arbejde med international adoption som en pligt. Kritikkerne mener, at alle fortalene lyver og påpeger, at de begge udfører velgørenhedsarbejde for egen vindings skyld. Kritikkerne er derfor mest enig med adoptanterne i forhold til at international adoption er velgørenhed, men de er uenige

angående formålet med hjælpen. Adoptionsforeningen og den adoptionsformidlende organisation er igen afvigende i deres standpunkt i forhold til de resterende debattører ud fra denne kontekst.

Den sidste kontekst består af Singers grundprincip der viste, at samtlige fortalere er enige i første del af princippet, hvor man som ressourcestærk privat individ eller organisation træder til for at hjælpe, fordi de har muligheden og ikke udsættes for noget moralsk sammenlignelig med det de skal afhjælpe. Kritikere er enige i, at fortalene gennem international adoption opfylder første del af princippet, men de tvivler på sidste del af princippet hvor fortalene skal ofre sig, fordi kritikkerne mener, at fortalene kun hjælper fordi de får noget ud af at hjælpe gennem international adoption.

Jeg kan ud fra resultaterne samlede set vurdere, at tre ud af fire nye kontekster resulterede i nye mønstre i debatten. Jeg tror, at årsagen til forskellen på konteksterne skyldes, at de tre første vinkler er mere specifikke mens den sidste er mere generel. Jeg tænker derfor, det er logisk, at mønsteret brydes ved de tre første kontekster, fordi debatten vurderes på et mere dybdegående plan med flere detaljer. Debatten bliver derfor en nuanceret vurdering baseret på grader i de tre første kontekster mens den sidste kontekst appellerer til et overordnet plan med ja og nej svar. Der er som regel større sandsynlighed for, at parterne når til enighed om overordnet spørgsmål, der kan besvares med et ja eller nej fordi, det er generelle elementer de skal tage stilling til. Debatten bliver indviklet, når den kommer ned under overfladen med detaljer hvor flere aspekter skal vurderes, der er derfor større risiko for uenighed. Jeg tror, desuden at årsagen til de ændrede holdninger skyldes, at debatten blev set ud fra anderledes vinkler, der appellerede til moralske overvejelser, derfor tror jeg der opstod nye og anderledes svar. Ud fra anvendelsen af teorien kom jeg også frem til et nyt og ikke forventeligt resultat. Debatten er ikke forankret, hvilket er et uventet resultat, fordi debatten er opdelt i to ekstreme poler, der fremstår stærkt bundet. Jeg kom derfor frem til, at stærke standpunkter kan ændres ved nye perspektiver der appellerer til dybdegående vurderinger. Jeg har nu analyseret resultaterne i mine problemstillinger og jeg vil nu diskutere opgaven som helhed.

5.2 Diskussion

Jeg vil i dette afsnit diskutere opgaven som helhed inden for disse aspekter; Indgangsvinkel til temaet, tidligere forskning, samfundsrelevans, mangler og videre undersøgelse.

Ud fra valget af mit tema international adoption, havde jeg et ønske om at belyse et rettighedshierarki som jeg mener kommer til udtryk i adoptionsprocessen og i den offentlige debat om international adoption i Danmark. Min oprindelige plan kunne ikke fuldføres, da jeg ikke kunne få adgang til det materiale, som jeg fandt nødvendig for undersøgelsen.

Jeg mener, at min opgaves resultater harmonerer med tidligere forskning fordi de viser nogle af de samme mønstre. Min opgave viser bl.a. at der er udfordringer med international adoption, i forhold til at overholde det juridiske rammeværk, denne pointe blev også belyst af forfatterne Neagu og Kligman.

Mit opgaveresultat giver også nye svar inden for emnet international adoption i forbindelse med menneskerettigheder. Min opgave har bidraget med viden om en dansk debat om international adoption i forhold til deltagere i debatten, hvordan danske adoptanter forholder sig til kritik af international adoption, hvilke menneskeretslige argumenter danske kritikere af international adoption belyser, hvordan en dansk adoptionsforening imødegår kritik af international adoption og hvordan en danske adoptionsformidlende organisation retfærdiggør international adoption. Desuden er jeg også af den overbevisning, at international adoption i forbindelse med menneskerettigheder ikke tidligere er kombineret med Singers teori, min opgave bidrager derfor med ny viden. Kombinationen har givet et anderledes billede af debattørernes standpunkter, fordi teorien har sat debatten i en moralsk kontekst i stedet for viden og erfaring, hvor debattens mønster blev ændret.

Jeg finder min opgave relevant for samfundet fordi, det både bidrage indirekte og direkte. Indirekte fordi de individer, organisationer eller myndigheder som læser opgaven, får indblik i den komplekse proces som adoptanter og adopteret gennemgår, de vil derfor have bedre mulighed for at forstå hvilke problematikker der kan opstå, tage

hensyn og kunne hjælpe. Bidraget forekommer indirekte fordi agenter selv kan vælge, om de vil agere på den nye information. Jeg mener desuden, at min opgave kan bidrage med nødvendige informationer i forhold til udviklingen af international adoption både ud fra et juridisk- og konsekvens perspektiv. Min opgave har identificeret nogle juridiske problematikker ved international adoption og forskellige negative konsekvenser for adoptivbørnene og deres biologiske mødre. Informationerne kan derfor direkte anvendes i de organisationer eller myndigheder som arbejder med international adoption. Mit opgave resultat, kan ydermere anvendes, i komplekse diskussioner hvor parterne skal nå til enighed, årsagen skyldes, at mit resultat viste, at stærke standpunkter kan ændres ved nye perspektiver, med den viden kan parterne lave justeringer og dermed øge sandsynligheden for et kompromis eller fælles konsensus.

Jeg har kunne besvare mine formål, fordi mine tre problemstillinger har givet de ønskede svar. Min opgave har dog efterladt mange spørgsmål om international adoption i kombination med menneskerettigheder fx er international adoption for barnets bedste som skitserede i det juridiske rammeværk eller er det i praksis for at opfylde barnløse pars behov? Et andet spørgsmål kunne være om det er muligt at undgå handel med børn i den internationale adoptionsproces? Jeg kan gå videre med de tre spørgsmål i en ny undersøgelse der bygger på den information jeg fik i denne opgave.

6 Konklusion

Jeg vil i dette afsnit lave en opsummering af mine tre problemstillinger samt besvare mine formål med opgaven.

Problemstillinger

-Problemstilling et: Hvordan argumenteres der for og imod international adoption i den danske debat?

Jeg kan konkludere, at der bliver anvendt flere forskellige argumenter for og imod international adoption. Jeg kan videre fastslå, at den kritiske side, argumenterer for, at international adoption leder til handel med børn, er et resultat af menneskerettighedskrænkelser og er skadeligt for barn og biologisk mor. Jeg kan derudover udlede, at fortalene argumenterer for international adoption fordi det er en nødvendig løsning for udsatte børn og de argumenterer imod international adoption som børnehandel. Jeg kan desuden ud fra vurderingen af argumentationerne konkludere, at debattørerne fremlægger overvejende troværdige argumentationer, fordi de har viden og erfaring inden for emnet. Jeg kan derudover drage konklusionen, at debattørerne ikke anvender tilfredsstillende bevisførelse, fordi de anser dem selv som pålidelige kilder.

-Problemstilling to: Hvilke menneskeretslige elementer forekommer i debatten om international adoption?

Jeg kan udlede fra debatten, at de menneskeretslige elementer hyppigst forekommer i kritikernes argumentationer, fordi de har fokus på to, rettighedsbærer barnet og den biologiske familie mens fortalene kun har fokus på én rettighedsbærer barnet. Jeg kan videre opsummere, at kritikkerne påpeger at enlige kvinder i Sydkorea får krænket deres rettigheder, udsatte familier ikke får opfyldt deres rettigheder og barnets rettighed bliver krænket under adoptionsprocessen. I fortalernes argumentationer lægges der vægt på barnets rettighed til et familiært opvækstmiljø.

-Problemstilling tre: Hvordan belyser Singers teori debattørernes standpunkter?

Jeg kan konkludere, at Singers teori belyser debattørernes standpunkter ud fra fire nye kontekster hvor af de tre første er på et detaljeret og dybdegående plan mens den sidste er på et overordnet niveau. Jeg kan desuden fastslå, at teorien belyser debattørernes argumenter ud fra moralske vinkler hvilket er medvirkende til nye og anderledes standpunkter.

Formål

-At studere indholdet og troværdigheden i debattørernes argumentationer i den danske debat om international adoption.

Jeg kan ud fra mit formål fastslå, at international adoption både fremstilles som ekstremt negativt og positivt, det bliver belyst ud fra viden og erfaringer og argumentationerne bliver fremlagt overvejende troværdigt.

-Undersøge hvordan debatten hænger sammen med menneskerettigheder.

Jeg kan ud fra formålet drage konklusionen, at debatten hænger sammen med menneskerettigheder fordi de argumenter der bliver løftet frem, indeholder menneskeretslige aspekter, der kan kobles til forskellige menneskerettighedsdokumenter.

-Udlede hvilken indflydelse Singers teori har på debattens nuværende mønster.

Jeg kan ud fra mit sidste formål konkludere, at Singers teori har en stor indvirkning på debattens nuværende mønster, fordi det er blevet ændret markant. Det nye mønster har opløst den stærke opdeling mellem kritikere og fortalere, fordi halvdelen af fortalere er rykkede nærmere på kritikerne end de resterende fortalere.

7 Litteraturliste

- Bekendtgørelse af adoptionsloven, nr. 1821, 23-12-2015 (Gældende)
- Björnsson Gunnar, Kihlbom Ulrik og Ullholm Anders, 2009, "Argumentationsanalys färdigheter för kritiskt tänkande", Natur & Kultur.
- Bridgwater, Anna, "Adoption er ikke tyveri" i Politiken, 17 marts 2015, sektion debat.
- Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, UN Doc. A/RES/34/180, 18 December 1979.
- Convention on the Rights of the Child, UN Doc. A/RES/44/25, 20 November 1989
- Halldenius Lena, "Argumentationsanalyse ett metodkompendium", avdelingen för mänskliga rättigheter, Lunds universitet, 2016.
- Høeg Susanne, Wung-Sung Marianne, "Prevention of mental dysfunctions at Children and Youth in Social Welfare Institutions", 2006.
- Kligman Gail, "Abortion and International Adoption in Post-Ceausescu Romania" i Feminist Studies, Vol. 18, No. 2, 1992, s. 405-419.
- Langvad Lee Maja, "International adoptioner en industri" i Information, 2008, sektion debat.
- Larsen Sofie, "Adoption: Menneskehandel eller barnets tarv?" i Jyllands-Posten, 2016, sektion indland.
- Mathiasen Anders-Peter, 2001, "Justits-Frank smølede i fire år lægepar afslørede svindel med børn – men ingen greb ind" i *Ekstra Blandet* sektion samfund.
- Mrutyuanjai Mishra, "Stop Vestens tyveri af børn fra fattige lande" i Politiken, 14 marts 2015, sektion debat.
- Neagu Mariela "Children by Request: Romania's Children Between Rights and International Politics", i International Journal of Law, Policy and The Family, 2015, 29, 219-236.

- Olsen Bendix Maria, 2007, ”Sydkorea bortadopterer stadig sine børn”, i Kristeligt Dagblad.
- Rasmussen, Susanne, ”Gu' har vi ej stjålet vores børn”, i Politiken, 20 marts 2015, sektion debat.
- Rutter, Michael et al., ”Child-to-adult neurodevelopmental and mental health trajectories after early life deprivation: the young adult follow-up of the longitudinal English and Romanian Adoptees study”, vol 389, 1539-48, Elsevier Ltd, 2017.
- Singer, Peter ”Famine, Affluence, and Morality”, Philosophy & Public Affairs, 1972, vol. 1, nr. 3, s. 229-243.
- The Hague Convention on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption, 29 May, 1993.
- Universal Declaration of Human Rights, UN Doc. A/RES/217 (III), 10 December 1948.
- Valeur Henrik, ”Verdens fattige flytter til byen” i Information sektion kronik, 2010.
- Link: <http://adoption.dk/om-adoption/generelt-om-adoption/>